

Supporting the Transition from Education to
Employment of Youth at Risk

IO1 - Task 1: Current situation investigation Report in Greek

5. Συμπεράσματα και Εισηγήσεις

Η παρούσα έρευνα κατέληξε σε ενδιαφέρον αποτελέσματα σχετικά με την κατάσταση της νεανικής ανεργίας στις έξι συμμετέχουσες χώρες. Τα επίπεδα της ανεργίας των νέων είναι πολύ υψηλότερα από τα γενικά ποσοστά ανεργίας, όπως δείχνει η έρευνα, δημιουργώντας περιορισμένες ευκαιρίες και έχοντας δια βίου επιπτώσεις. Η ανεργία των νέων είναι υψηλότερη μεταξύ των ομάδων της νεολαίας που έχουν χαμηλότερο εκπαιδευτικό υπόβαθρο. Ο αυξημένος αριθμός των νέων ανέργων μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες και μακροπρόθεσμο αντίκτυπο τόσο στις αγορές εργασίας όσο και για τους ίδιους τους νέους που χαρακτηρίζονται συχνά ως η "χαμένη γενιά". Η ευρωπαϊκή οικονομία πρέπει να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που οφείλονται στη γήρανση του πληθυσμού και που μπορεί να έχει συνέπειες για την παραγωγικότητα ορισμένων χωρών, ιδίως όταν μεγάλος αριθμός νέων παραμένει άνεργος για μεγάλα χρονικά διαστήματα δημιουργώντας ένα τρομακτικό φαινόμενο και απώλεια ανθρώπινου κεφαλαίου. Πέρα από τα απλά οικονομικά δεδομένα, πρέπει να εξετάσουμε τις κοινωνικές επιπτώσεις αυτού του φαινομένου όσον αφορά την απεμπλοκή από την αγορά εργασίας και την κοινωνία, την απομόνωση, τους κινδύνους για την υγεία και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Η κατάσταση έχει επιδεινωθεί σε ορισμένες χώρες λόγω της οικονομικής κρίσης, γεγονός που έχει επηρεάσει την αύξηση των ποσοστών ανεργίας μεταξύ των ανδρών και την απώλεια των «παραδοσιακά ανδρικών επαγγελμάτων» σε χώρες όπως η Ελλάδα, για παράδειγμα. Επιπλέον, είναι ιδιαίτερα ανησυχητική η κατάσταση των νέων που χαρακτηρίζονται ως NEET (Που δεν βρίσκονται σε εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση). Η Βουλγαρία και η Ελλάδα έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό NEET στην Ευρώπη, επικεντρώνεται κυρίως στις ηλικίες μεταξύ 19-24 ετών και στις ομάδες εθνοτικών μειονοτήτων συμπεριλαμβανομένων των Ρομά και των μεταναστών, γεγονός που καταδुकνύει μια κρίσιμη χρονική περίοδο για την παραγωγική ζωή ενός νεαρού ατόμου. Επιπλέον, η ενσωμάτωση των NEET στην κοινωνία απαιτεί στοχοθετημένες στρατηγικές και ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους, οι οποίοι συχνά δεν υπάρχουν στις χώρες λόγω οικονομικών δυσχερειών. Οι NEET αντιμετωπίζουν και άλλα εμπόδια, όπως η έλλειψη ευκαιριών χρηματοδότησης για την επιχειρηματικότητα, η έλλειψη προγραμμάτων

STEER project ref. no. 2016-1-CY02-KA205-000749

This project has been funded with support from the European Commission. This presentation reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

καθοδήγησης, η έλλειψη εμπειρίας και η μεγάλη αναντιστοιχία μεταξύ των προσόντων και των αναγκών της αγοράς εργασίας.

Όπως έδειξαν τα αποτελέσματα, η κατάσταση είναι ιδιαίτερα ανησυχητική σε ορισμένες χώρες, αν όχι σε όλες, και συχνά οι καθορισμένες στρατηγικές για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων είναι περιορισμένες. Ορισμένες από τις συμμετέχουσες χώρες στερούνται γενικής εθνικής στρατηγικής για τη νεολαία και το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο βασίζεται σε βραχυπρόθεσμες ενεργές πολιτικές και επιδοτούμενα προγράμματα που δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν διαρθρωτικά τα προβλήματα της ανεργίας. Αυτό απαιτεί την ανάπτυξη νέων στρατηγικών που θα επικεντρωθούν σε πραγματικά προβλήματα όπως η ανεργία των νέων, η κοινωνική ένταξη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η διαπολιτισμική κατανόηση, καθώς και ο σχεδιασμός και η παροχή στοχοθετημένων υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας.

Η εργασία για τη νεολαία παρουσιάζει επίσης κενά σε σχέση με τα αναπόφευκτα θεσμικά πλαίσια που καθορίζουν τον ρόλο της εργασίας για τη νεολαία, καθώς και την κατάλληλη εκπαίδευση και κατάρτιση των λειτουργών νεολαίας, που θα στοχεύουν συγκεκριμένα στις τρέχουσες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Ως εκ τούτου, όπως η παρούσα έρευνα έδειξε, ο ρόλος των λειτουργών νεολαίας ενισχύθηκε κατά τη διάρκεια της κρίσης και ο ρόλος τους σε πολλές περιπτώσεις υποκαθιστά τις διατάξεις περί δημόσιας πρόνοιας που έπρεπε εξαρχής να υπάρχουν.

Πέρα από το πεδίο αυτής της έρευνας είναι ο εντοπισμός των αναγκών των νέων ανέργων κατά τη μετάβασή τους και/ή την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η αναντιστοιχία των προσόντων και των εκπαιδευτικών κενών είναι οι κύριοι λόγοι για τα άνεργα άτομα, θεωρώντας ότι η παροχή εθνικής στήριξης είναι πολύ φτωχή ή λιγότερο από ικανοποιητική. Αυτό επιβεβαιώνει τις θεσμικές διαφορές μεταξύ των χωρών εταίρων, αλλά δείχνει επίσης και την έλλειψη πολιτικών και μέτρων που να αποσκοπούν ιδιαίτερα στην αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας των νέων. Οι πιο κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι είναι η αναντιστοιχία των προσόντων, οι οικονομικοί περιορισμοί και η έλλειψη χρηματοδότησης για νέους επιχειρηματίες, η έλλειψη πρακτικής εξάσκησης και ευκαιριών επαγγελματικής εμπειρίας. Αυτό σημαίνει ότι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα στις στοχευμένες χώρες δεν παρέχουν κατάρτιση που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας ή ότι οι

STEER project ref. no. 2016-1-CY02-KA205-000749

This project has been funded with support from the European Commission. This presentation reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

εθνικές στρατηγικές δεν καλύπτουν τις υποχρεωτικές πρακτικές άσκησης ως μέρος των εθνικών προγραμμάτων σπουδών σε όλα τα εκπαιδευτικά επίπεδα. Αυτό αποτελεί το κύριο εμπόδιο για τη νεολαία όταν αναζητά εργασία ή προσπαθεί να κάνει τη μετάβαση από την εκπαίδευση στην απασχόληση.

Η ανάγκη για τη δημιουργία περισσότερων ευκαιριών απασχόλησης για τη νεολαία και για τη λήψη διαπιστευμένων μαθημάτων κατάρτισης ήταν κοινή στους περισσότερους συμμετέχοντες και σε όλες τις χώρες. Αυτό που εντοπίστηκε απ' όλους ήταν η ανάγκη δημιουργίας επιχειρηματικών ευκαιριών, ιδίως σε χώρες όπου οι νέες θέσεις εργασίας είναι περιορισμένες και η επιχειρηματικότητα είναι σε αδιέξοδο. Τα χρήσιμα μέτρα που θα μπορούσαν να μειώσουν ή να αντιμετωπίσουν την ανεργία θα πρέπει να συνεπάγονται επιδοτούμενα προγράμματα απασχόλησης και πρακτικής άσκησης σε συνδυασμό με επαγγελματική καθοδήγηση που να παρέχει στόχους για τη σταδιοδρομία των νέων.

Ένα επαναλαμβανόμενο θέμα ήταν ότι οι νέοι πρέπει να συμμετέχουν σε δραστηριότητες για τη νεολαία και να είναι σε θέση να προσαρμόσουν την άτυπη μάθηση στις ατομικές τους ανάγκες, καθώς και να αναπτύξουν νέες κοινωνικές δεξιότητες που θα διευκολύνουν τη μετάβασή τους στην απασχόληση. Ένα νέο κίνητρο για τους νέους είναι να χρησιμοποιήσουν την εργασία για τη νεολαία για να προσφέρουν ειδικά μαθήματα για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών, προσαρμοσμένων στα δικά τους εκπαιδευτικά κενά. Οι ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις των συμμετεχόντων κατέδειξαν τον εντοπισμό των δυνατών και αδύναμων σημείων και την ανάπτυξη της διαχείρισης του τρόπου ζωής και των κοινωνικών δεξιοτήτων..

Μια γενική αξιολόγηση των μαθημάτων που θα πρέπει να επικεντρωθούν περισσότερο στην επαγγελματική συμβουλευτική καθοδήγηση. Η διαδικασία αυτή πρέπει να καλλιεργηθεί από τα πρώτα στάδια, ώστε να προετοιμαστούν οι νέοι για την αγορά εργασίας. Η στρατηγική κατάρτιση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει προσαρμοσμένα μαθήματα ανάλογα με τις ανάγκες της αγοράς, τα οποία επίσης αποσκοπούν στην κάλυψη των ιδιαίτερων κενών που εντοπίστηκαν στην έρευνα αυτή. Οι νέοι στερούνται ψηφιακών ικανοτήτων, γνώσης ξένων γλωσσών, ικανοτήτων κινητοποίησης και λήψης αποφάσεων, κοινωνικών δεξιοτήτων δικτύωσης που θα μπορούσαν να τους βοηθήσουν σημαντικά στη βελτίωση των επαγγελματικών προοπτικών τους.

STEER project ref. no. 2016-1-CY02-KA205-000749

This project has been funded with support from the European Commission. This presentation reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Παρά τις διαφορετικές ανάγκες και ικανότητες που αναφέρθηκαν, η αναπληροφόρηση που δόθηκε ήταν ότι η εργασία για τη νεολαία πρέπει να έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά για να παρέχει καθοδήγηση στους νέους κατά τη διαδικασία μετάβασης. Ένα χρήσιμο σημείο ήταν ότι οι λειτουργοί νεολαίας πρέπει να έχουν μια αίσθηση πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητας, συνοδευμένη από ψηφιακές ικανότητες και ικανότητα μετάδοσης γνώσης. Η πολιτισμική ευαισθητοποίηση είναι επίσης βασική συνιστώσα για τους λειτουργούς νεολαίας που αναλαμβάνουν αυτό το ρόλο.

Έγιναν αρκετές εισηγήσεις, αλλά οι πιο ενδιαφέρουσες είναι οι παρακάτω:

- ❖ Η δημιουργία εγκαταστάσεων γονικής μέριμνας για την παροχή βοήθειας στους γονείς που εργάζονται με τα παιδιά τους, ιδίως μεταξύ των ευάλωτων ομάδων ή των εθνοτικών μειονοτήτων
- ❖ Βελτίωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε σχολεία, ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και σε άλλα εκπαιδευτικά επίπεδα ώστε να είναι πιο πρακτικά και ψηφιακά προσανατολισμένα και να συμπεριλαμβάνουν καινοτόμες ιδέες που να μπορούν να ενισχύσουν το μυαλό και τη σκέψη των νέων. Τα αναπτυγμένα προγράμματα σπουδών θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς και να προετοιμάζουν τους μαθητές για τις καταστάσεις που θα αντιμετωπίσουν στην αγορά εργασίας.
- ❖ Ανάπτυξη μέτρων που θα αυξήσουν τη διάδοση πληροφοριών μεταξύ των νέων καθώς και την παροχή συμβουλών επαγγελματικού προσανατολισμού σχετικά με τις δυνατότητες που υπάρχουν στην εκπαίδευση και την απασχόληση.
- ❖ Αύξηση των κινήτρων και της δημιουργίας δραστηριοτήτων αυτοεκτίμησης και πολιτικών για περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες όπως οι Ρομά, οι ομάδες μεταναστών και εθνικές ομάδες.

STEER project ref. no. 2016-1-CY02-KA205-000749

This project has been funded with support from the European Commission. This presentation reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein